

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben hozzáhozható
vidékre postaküldve

Évesz évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „

Egyes szám ára 8 k.

Hirdetések árszabály
szerint közöltek.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

HAJDU-SZOBOSZLÓ VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. hol
a lap szellemi részét
előzők értekezhetni
lehet.

Hirdetők nem adhatók
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. hova
a hirdetések és előfize-
tesek küldendők.

Nyitási közlemények
szóraként 15 kr.

Tüzek.

A tűzrendészeti szabályrendelet évek előtt megalkottatott, de nálunk maig sincsen végrehajtva, s ez a mulasztás kezdi megteremni a maga káros gyümölcsét.

A nyári időszak, s a nyomtatás beálltával egymást érik a tüzesetek. Az elmúlt héten nem kevesebb mint 6 tüzeset fordult elő, s csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy a tüzet minden esetben lokalizálni lehetett, s hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt.

Ezt azonban csakis a szerencsés véletlennek lehet köszönni, mert tűzrendészeti szempontból alig lehet egy-egy kifogásolható város mint a miénk. Borzalom csak látni is azokat az óriás rakomány halmazokat, a melyek a város belterületén elhelyezve vannak. Ehhez járul még, hogy az u. n. gerágya kerítések még mindig megvannak igen sok helyen, s alig van az egész városban 3—4 ház, a hol az előírt háztűzoltószerek beszerezve volnának. Az u. n. »kapitányviz«-et legtöbb helyen azt sem tudják, hogy micsoda, s ha kiüt a tűzveszély, házi oltóeszközök hiányában a tűzoltóság megérkezéig a lakosság tétlenül kénytelen nézni a veszély terjedését.

Ellehet mondani, hogy városunkat eddig nem a hatósági intézkedések, hanem a véletlen szerencse őrizte meg a nagyobb tűzveszélytől.

Ez azonban jövőre nem maradhat így. Gondoskodnia kell a hatóságnak arról, hogy azok az intézkedések, a melyek a város tűzbiztonságát elősegítik — megvalósuljanak. Végre kell hajtani a tűzrendészeti szabályrendeletet egész erővel, mert ha a kabai eset nálunk is bekövetkeznék, nagyon súlyos felelősség terhelné érte a hatóságot.

Első teendő az, hogy a rakomány kerteiket fel kell állítani.

Ha látni fogja a lakosság, hogy az ott elhelyezett érték kellő biztonságban s megvédve van, nem fog többé idegenkedni attól, hogy a rakománykerteiket igénybe vegye. De míg rakománykerteik nincsenek, s míg az azokba kiszállítandó értékek megőrzéséről kellőleg gondoskodva nincsen, addig nem is lehet kívánni sem, hogy bárki is vagyonát őrizetlen közpredának kiszolgáltassa. Pedig a hatóságnak nem is olyan nagyon nehéz volna már ennek az ügynek a rendbehozatala. Tudtunkkal két év előtt az akkori rendőrkapitányt elküldötte a tanács a kunságba kizárólag a légerek és a tűzrendészeti tanulmányozása végett, s az is tény, hogy a kiküldött tanulmányutja eredményéről kimerítő jelentést adott a tanácshoz, a mely megvilágítja a kérdést teljes egészében. Nem kell tehát egyebet tenni, mint az ott tapasztaltak szerint helyi viszonyainknak megfelelőleg rendszeresíteni itt nálunk is a rakománykerteiket. De figyelemmel kell lenni a tanácsnak arra is, hogy az építkezési szabályrendelet is betartas-

sék, s az épületek zsufolttsága jövőre megakadályoztassék.

Végül az önkéntes tűzoltó egyesületre is kell hogy kiterjesztessék a hatósági felügyelet. Erre az egyesületre tüzek alkalmával ugyan nem lehet panasz, de az egyesület belélete a közelebb elmult időkben kétségtelen hanyatlást mutat. Nemcsak a hatóság, hanem az egyesület parancsnoksága is sokat tehet e tekintetben. A hanyag, kötelelességek nem teljesítő tagokat egyenesen ki kell zárni, s meg kell fosztani mindazoktól az előnyöktől a melyeket a többi tűzoltók élveznek. Így lehet, hogy lepad a létszám, de a megmaradt kevesebb tagból álló egyesület jobb lesz mint a mostani.

Ezek volnának a legsürgősebb teendők városunk tűzbiztonsága érdekében. Ajánljuk az itt elmondottakat az illetékes körök figyelmébe.

Iskolai értesítők.

— A depr. keresk. akadémia 1893. tanévről szóló értesítője megjelent. A dr. Bayer Ferenc igazgató által kiadott értesítő csinos külseje, valamint gazdag tartalma ezen 36 év óta fennálló szakiskola magas színvonaláról tanuskodik. A füzet czimlapját a keresk. akadémia palotaszere új épülete díszíti, melynek felépítése ugy a tulajdonos kereskedő társulat, mint Debreczen sz. kir. városa és Debreczen kereskedő osztályának kiváló érdeme.

Az értesítő »Fra Luca Paciolo és műve a könyvvitelről« című magvas és rendkívül érdekes tanulmány nyitja meg Szojka Gyula tanár avatott tollából. A tanulmány kimerítően foglalkozik a 400 évvel ezelőtt Velenczében született Paciolo nevezetes munkáival és különösen részletesen ismerteti a mai könyvviteli rendszerünk alapját képező, ezen első uttó és alapvető könyvviteli munkáját. A külön kiadásban is megjelent tanulmányt az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

»Tanulmányi körut« cím alatt Fábián L. Mór tanár ismerteti a tanári karnak az ifjúsággal rendezett 10 napra terjedő útját, mely alkalommal Miskolcz, Diósgyőr, Kőrmöczbánya, Turócz-Sz.-Márton, Zsolna kiváló ipartelepít, a Vág-vögyet szemlélték meg. A tervszerűen két évenként rendezett tanulmányi körutak, a melyet kevés hazai kereskedelmi iskolával együtt a debreczeni kezdeményezett, ma már általánosan ismert hasznos kiegészítő az iskolai tanulmányoknak.

Az igazgatói jelentés a keresk. akadémia, a vele kapcsolatos alsófoku keresk. iskola és az esti szaktanfolyam nevezetes mozzanatairól szól.

A keresk. akadémia 3 évfolyamára 198 tanuló iratkozott be, a minek következtében újabb párhuzamos osztályokat kellett berendezni úgy, hogy 5 osztálya volt a három évfolyamnak. Különösen kiemelendő, hogy a tanári kar és fenntartó társulat áldozatkészsége folytán a felső évfolyam 54 tanulója részére párhuzamos osz-

tályt nyitottak. Az alsófoku, vagyis tanoncziskolában 148 tanuló jelentkezett. Sajnos tapasztalat, hogy a tanonczok előképzettsége évről-évre csökken és ezen bajon még a felállított előkészítő osztály sem segíthet. A kelő eredményt gátolja egyrészt a főnökök közönye, másrészt az ipartörvény azon rendelkezése, hogy a tanonczok felszabadításához nem kívántatik a tanoncziskola sikeres elvégzése.

Az esti tanfolyamra 32 felnőtt egyén, — közöttük 2 nő, — jelentkezett és kelő buzgalommal, kitartással igyekeztek a szorosabban vett szakismereteket elsajátítani.

A keresk. akadémia tehát nem kevesebb, mint 381 egyén kiképzéséről gondoskodott.

Mint megérdemli tehát azon támogatást, mely egy a kormány, mint a város és kamara részéről részesítik. Örvedetes jelenség, hogy a magas kormány mintegy elismerésül az évi subvenziót 3500 frtről 6000-re emelte, ezenkívül 20,000 frt építési segély törlesztésére 1000 frtot engedélyez.

A fenntartó kereskedő társulat ez évben is több szegény, de tehetséges, szorgalmas tanulót támogatott, 8-nak teljes tandíjmentességet engedélyezett.

A tantervben előirt tantárgyakon kívül tanítják a gyorsírást és az idegen nyelvek könynyebb és sikeresebb elsajátítása érdekében a német és francia nyelvekből társalgási órák rendszeresítették, melyek tisztán gyakorlati uton (beszélgetés, fogalmazás stb.) a tanulók nyelvismereteit bővítik. Jelentkezés esetében az olasz és angol nyelvek taníthatnak.

A könyvtárak és szertárak az iskola fejlettségét mutatják, ezek a lefolyt évben is szépen szaporodtak, noha a nagyobb beszerzések, — az építkezés által más irányban nagyon is igénybe vétettek, — függőben maradtak. Remélhető, hogy a nagyobb állami segély a felszerelések és szertárak szükséges kiegészítését lehetővé teszi.

Az ifjúsági egyesületek közül az Önképző kör magyar és idegen nyelvi szakosztálya, a dal- és zeneegyesület, a segélyező egyesület az ifjúság munkakedvéről tesznek tanúságot.

Kiváló figyelmet érdemel a segélyezőegyesület, mely tankönyv-gyűjteményéből mintegy 300 darabot osztott szét szegény tanulók között, azonkívül a gyűjtések, adományozások és tagsági díjakból begyűlt évi bevételeiből 370 frtot fordított szegény tanulók segélyezésére. A derek egyesület alaptőkéje a 3000 frtot már meghaladta.

A tanulmányi előmenetel és érettségi eredményeiből közöljük a tanintézet jeles tanulóinak névsorát.

Szinjeles eredménnyel érettségit tett Kardos László és Strompf Oszkár, jeles eredménnyel Aizikovits Zsigmond és Zipszer Ignác. A II. osztályban színjeles volt Emerich Zsigmond, jeles Fehér Gábor és Nagy Imre, az I. osztályban színjeles Geréby Pál, jeles Stock Rudolf. A keresk. társulat ezen

jeles ifjakat jutalomban részesítette, melyet Zádor Lajos a keresk. társulat kiváló érdemű elnöke osztott szét közöttük.

A jövő évre nézve a tandíjat a keresk. társulat 100 frtra emelte, de szegény szorgalmas tanulók tandíjelengedésben részesülnek, az ez iránti kérvények a beiratáskor az igazgató-ságnál nyújtandók be.

A beiratások a tanszerkiállítás miatt szeptember 3—7-ig tartatnak, a javító-vizsgálatok 3-ik és 4-ikén.

Az értesítőt a dr. Bayer Ferencz igazgató tulajdonát képező internátus illusztrációkkal ellátott ismertetése zárja be, mely a szülőknek az internátus céljáról és eszközeiről kellő felvilágosítást ad. Az internátus, mely az igazgató személyes vezetése és felügyelete alatt áll, ajánlható azon vidéki szülőknek, kik gyermekeiket jó és megbízható felügyelet alá akarják helyezni. Az internátusban a közvetlen felügyeletet próba éves tanárok, mint nevelők gyakorolják.

H I R E K.

A szoboszlói ifjuság által a f. hó 4-én az erdőben rendezett táncmulatság a hozzá fűzött reménynek megfelelőleg sikerült.

Fényes bizonyítékát adta ezen mulatság annak, hogy Szoboszlón is lehet összetartással sikerült táncestélyeket rendezni, minden bizonyal elismeréssel lehetünk a rendezőség iránt, a mely fáradhatlanul törekedett ezen mulatság sikeréért.

Este 6 óra után érkeztek az első fogatok, a melyek későbbben egymást érték az erdőben, hová a helybeli és vidéki mulatni vágyó díszes közönséget, kiket a rendezőség vezetett a mulató helyiségbe. — 8 órakor a cigány rázendítvén a ropogós csárdást, megkezdődött kiltörő örömmel a táncz és tartott majdnem szünet nélkül az éjféli szünetig. Szünet után tetőpontjára hágott a jókedv, a soupe csárdás 1/4 óráig tartott. — A negyeseket 40—50 pár tánczolta, rendeztetett négy négyes.

A közönség csak a reggeli órákban oszlott szét.

Jelen voltak. Asszonyok: Alexy Sándorné, Balogh Istvánné, Biró Antalné (Derecske), Bor Jánosné, Fehér Gáborné, Foghtty Jánosné, Grósz Sándorné, Hetey Ignáczné, Dr. Hetényi Lipótné, Káldy Imréné, Kerekes Kálmánné, Kis Györgyné, Márton Gáborné, Nagy Imréné (Nádudvar) Neumann Sámuelné, Ornstein Dezsóné, Pap Sándorné (Debreczen), Páv Györgyné, Rex Józsefné, Szathmáry Jánosné (Debreczen), Dr. Simon Gáspárné, Siposs Sándorné, Szivos Gézáné, Süle Jánosné, öz. Tury Jakabné, Tökés Gáborné (Debreczen), Varjasy Ivánné, Weisz Sámuelné, Zakar Sándorné. Leányok: Balogh Irén, Biró Erzsike és Margit (Derecske) Chepelley Zsuzsika, Faragó Margit és Anna (Debreczen), Grósz Emma és Emilia (Debreczen), Honis Anna, Keinberg Vilma (Debreczen), Márton Juliska, Nagy Mariska (Nádudvar), Neumann Emma, Pap Olga és Erzsike (Debreczen), Páv Mariska, Plachy Ilona (Budapest), Rácz Tinike, Szathmáry Irén és Melania (Debreczen), Süle Ilonka, Simon Erzsike, Varjasy Erzsike, Weisz Emilia (Mihályfalva) Zakar Erzsike, Zsigmond Ilonka és Róza, Zong Juliska (Debreczen).

Valóban ily szép társaságot még nem látott az erdei mulató helyiség, s ily minden tekintetben sikerült mulatságra alig emlékszünk vissza; — mint haljuk ezen mulatság sikere annyira felvillanyozta a kedélyeket, hogy most a szoboszlói fiatal hölgyek akarnak egy contra

mulatságot rendezni, a melyet a jövő hó elejére terveznek.

Örülünk ezen eszmének, és igazán szeretnénk, ha ez nem csak a mulatság utáni mámor, tehát pillanatnyi felhevülés kifolyása lenne hanem vége annak a fásultságnak, melylyel közönségeink eddig a mulatságok iránt általában viselkedtek.

Hisszük, hogy sikerülni fog ezen tervezett mulatság, s élénk érdeklődéssel várjuk e tekintetben a továbbiak fejlődését.

— A városi tanács és az árvaszék ezután hetenként kétszer tart gyűlést, és pedig szerdán és szombaton délután. Ez az intézkedés minden esetre igen üdvös, mert gyorsítól fog hatni az ügymenetre.

— A szárazság. Pénteken délután sűrű felleg borította az eget, de azért az eső megint elkerült bennünket. Ugy halljuk, hogy Szováton és a kabai határon jó eső volt, úgy hogy valószínűleg még na gyot igazodnak a tengerik.

— A debreczeni országos vásár tulajdonképpen ma kezdődik, mert ma van az u. n. vásárvasárnapja. Van is a vasutakon olyan személyforgalom, hogy alig férnek az utasok. A vasútagazgatóság a vásár alkalmára két külön vonatot járat Debreczen és P-Ladány között. A rendes vonatokon kívül tehát lehet Debreczenbe menni d. u. 2 óra 24 perczkor is, míg Debreczenből déli 12 órakor indul egy rendkívüli vonat. Ezek a vonatok azonban csak augusztus 12-én és 13-án közlekednek.

— Ajándék a királynak. Juhász György, debreczeni iparos egy fölötté munkás, díszes asztalterítőt mutatott be Simonffy Imre polgármesternek. A derek öreg iparos ezt a sok türelmet igénylő munkáját Ő Felsőgének, a királynak szánta ajándéknak, alattvalói hűségének kifejezésére. Azt mondja, hogy két esztendőig dolgozott a köralku asztalterítőn, mely csipkeszerűen, selyem, barsony darabokból van összerakva, tele varrva, hímézve színes virágokkal és állatalakkal. — Készített egy másik ilyen asztalterítőt is, ezt meg József főherczegnek fogja ajándékozni.

— Érdekes bírósági beadvány. Egy telekkönyvi peres ügyben egy miskolci ember a következő periratot adta be a járásbírósághoz: „Megkövetem a Tekintetes Urakat, szót kérnék a jelen joghatályosságomban, mert a parcellák részlete nem elégíti ki közvéleményemet. Jobbadán szomszédságban vagyunk. Nem én, hanem István sógorom előzményezett a verekedési harezban. Mert kérem a megyehatár alkotmány-szerűleg van kiszabályozva a lankaszter urak által! Miért volt alkotmányellenes István sógorom! Igaz, hogy bor is volt bennem, hanem csak képesint ittan de István sógorom nasznagy sorban levén hazafiasan viselkedett. Mozdítottassék azért helyre a szállóárok parcellák részlete szerint és én az utalványozást többé nem képviselem. Jogot nem is vettem el senkitől, de jogot nem is adományozok senkinek. A lankaszteri kimutatas s szent honunk mappája is ezt erősítvén. Am ha István sógorom itt hatályosan létesül, itt van az ügyved ur, ő majd részemre önállóan gyorsítja az ügyet a miniszteriumsághoz királyi elintézés szempontjából.

— Lapunk mai számához a debreczeni kereskedelmi akadémia szervezetének rövid kivonata van mellékelve. Ajánljuk ezt az érdeklődők figyelmébe. Ugyan-csak mai számunkban ismertetjük a debreczeni kereskedelmi akadémia évi értesítőjét is, mely e kitünően vezetett tanintézet viszonyairól szinten tájékoztat nyújt.

— A hivatalok megvizsgálása. A közgyűlés által küldött bizottság már megkezdte működését, s a hét folyamán több hivatalt megvizsgált. A vizsgálat azonban előre láthatólag igénybe fogja venni még a következő egész hetet.

— Tüzek. A héten nem kevesebb mint 6 tüzeset fordult elő városunkban, a mi kétségtelen jele annak, hogy városunk tűzbiztonsága nem valami kifogástalan. Szerencsére csak kisebb értékű takarmánycsomók égtek el minden esetben, s nagyobb szerencsétlenség és kár nem történt. Csütörtökön délelőtti kigyuladt a város tulajdonát képező, Toth Kálmán által bérelt téglá és eserepgyár is, de itt is sikerült a tüzet lokalizálni, úgy hogy a kár jelentéktelen. A tüzesetek mindegyike gondatlanságból származott.

— Jegyzőválasztás a vármegyén. A Kovács Gyula polgármesterre választásával megüressedett II. aljegyzői állás, mint értesülünk,

nemsokára be fog tölteni. A választást ugyanis az öszi rendes megyegyűlés fogja megejteni.

— A város negyedik lova. Ma egy küldöttség bement Debreczenbe a városnak lovat venni az elhullott negyedik ló helyett. Ugyanez a küldöttség venni fog egy olyan kocsit is, a mely több tagu küldöttségek számára alkalmas legyen, mert a mostani e czélra szolgáló kocsit nagyon kicsi és szűk.

— Szabó Béla szoboszlói ifju, tenkei ev. reform. tanító folyó hó 8-án esküdött örök hűséget Székelynek Német Albert ur hajadon leányának Sárkának. Sok szerencsét és boldogságot az uj párnak!

— Szovátiak pöre Debreczen ellen. A szováti volt úrbéres lakosok sehogysem tudnak be lenyugodni abba, hogy Debreczen város, a volt földúr ellen felszabad óta folyó perüket ismétellen elveszítették. — A bíróságok, csak harmadéve utasítottak el egyező itelettel a pörösködő szovátiakat perújítási kérelmökkel, melynel Gutí Benő nevű budapesti ügyvéd volt a képviselőjük. — A félrevezetett, febujtogatott köz-nép az elutasító ítélet hatása alatt az előjáróságot elkergette a közseghazáról, amiért egy sereg szováti ember a debreczeni kir. törvényszék büntető bírósága elé került, meg is lakott a kommunista-polda követésért. Azt lehetett hiinni akkor, hogy ez volt a töltső felvonása e felszazados mostre pornek. Csaldtunk. Mert — mint értesülünk — a szovátiak megint szövetkeztek Gutí Benővel, hogy újból megkísértsék a perújítást Gutí ötszaz forint honorariumért, melyet most gyűjtenek össze a lakosok között, meg pörnyeres esetén a szovátiaknak ítéendő földék értékeinek egy tizedrészeért szívesen vállalta föl felperesek érdekeinek képviselését.

— Vadászat angyalházán. Angyalházara tegnap több helybeli vadász kirandult, mert a mint mondják sok a liba meg tuzok van, remélhető tehát, hogy gazdag szakmánynyal térnek haza.

— Az óvoda évszázó vizsgálja csütörtökön tartott meg, mely alkalommal a szülők és tanügybarátok nagy számmal gyűltek össze az óvoda helyiségében. Gyönyörűség volt nézni a sok apróságot, a mint játékaikat ügyesebbnél ügyesebb módon előadták. Dícséretet érdemel az óvónó, mert valóban sokat produkált a kicsinyekkel.

— Spirifankel társa. Tatáról azt írják, hogy Esterházy Miklós gróf, a ki eddig a szép Spirifankerl lónévvél aratott sikereket a turfón, tegujabb versenypárpáját Kossuth-nak keresztelte.

Utas emberek, a kik Indiában jártak, mesélik, hogy messze bent, hol a hótakarta csúcsok emelkednek és a hinduk szent folyói erednek, van egy néptörzs, mely, mikor imádkozik, ezt az áhitatosságot szakadatlanul buk-fenczezve végezi, így fejezvéen ki mély tiszteletét és imádatát, melylyel Istene iránt viseltetik . . . S e neveltséges ugralások ő náluk a legbensőbb buzgólkodást fejezik ki . . . Nem tartjuk lehetetlenn-k, hogy Esterházy Miklós, a ki nem magyar mágnás, hanem egy bécsi alak, ily különös buk-fenczező módon tulajdonképp a tegmélyebb tiszteletét akarta kifejezni Kossuth iránt.

Azonfelül mint valódi sportsman, bizonyára, meg van győződve, hogy ezzel legjobban kifejezi tiszteletét Kossuth iránt . . . Elvégre hazafiui kegyeletét mindenki úgy fejezi ki, a hogy tudja!

Csakhogy — vannak határok; vannak népszerű nevek és vannak szent nevek . . . A népszerű nevekről el lehet nevezni gyujtót, bajuszpedrőt, sőt nagyobb dolgokat is, de a nemzet előtt szent nevekhez nem szabad ilyen avatatlan kezekkel hozzányulni.

Esterházyról elneveztek egy rostélyost . . . Kossuthról elneveztek egy korszakot . . . S minő hatalmas korszakot!

Méltóságos uram! Maradjon meg a Spirifankerl mellett! Ugyis hiába, az ön elnevezés: ez az uj ló Budapesten nem fog futni soha!

— A kifütyölt komikus. Egy vidéki városban a szintársulat komikusa a város irány-

adót hozsantotta azzal, hogy kupléba rendezsen beleszötte dolgaikat, melyeken volt mindig mit nevetni. Ezért megharagudtak rá és elhatározták, hogy tönkre teszik a színész karrierjét azzal, hogy kifütyölik. A komikust, a mint legközelebb kilépett a színpadra éktelen fütyölés fogadta, de azt ő fel sem vette, hanem keresztbefont karokkal várta a végét. A közönség azt hitte, hogy a színész beszélni akar, felhagyott a fütyöléssel és kiabálta:

— Halljuk! Halljuk!

— Csak azt akarom mondani, szölt a komikus, hogy maguknak nem fütyölni kellene, hanem ordítani . . .

— Miért?

— Azért, mert maguk nem rigóok, hanem szamarak.

A színész ezen kijelentése után azonnal elsielt a helyszínéről.

— **Succéi és a körjegyző.** Az elmúlt héten egy lipótmegyei körjegyző járt a belügyminiszternél audiencián. Hieronymi igen nyájasan és barátságosan fogadta és elintéztén vele hivatalosan látogatásnak tárgyát, megkérdezte, ha már ily messzi utat megtett, megnézte-e legalább a fővárosnak megtekintésre méltó nevezetességeit. Meg én kegyelmes uram, a királyi váron kezdve egész Succéig, e nyomorult falánig, a ki bizonyára nem csapna oly világra szóló lármát az ő harmincz napi koplalásából, ha előbb vélem együtt, harmincz éven át Lipóton, egész észrevétel nélkül körjegyzősködött volna! A belügyminiszter jóízűt nevetett a talpraesett válaszon és megvizsgáltatta az öreg körjegyzőt, hogy nem lesz így a körjegyzők küszöbén álló államosítása után.

C S A R N O K.

Hozzá . . .

Nagy, nagy titok a költés titka
Kutatják is sokan
Könyvű nekem, csak rád tekintek
S szivemben dal fogan.

Egy kis szavadra, mosolyodra
Vidám dal cseng feléd,
S egy esőköderrel, (oh! álmodott üdv)
Ódákat zengenék.

K.

KÖZGAZDASÁG.

Buza, liszt és kenyér.

Keresztekben fekszik a gazda reménye, sőt már a eséplőgépek is megkezdték munkájukat. Magtárakba lesz elhelyezve nemsokára a termés nagyrészt, vagy pedig direkt a piacra s onnan a fogyasztók kezébe kerül. A termés maga éppen nem olyan, hogy jobb ne lehetne. Hosszu évek tapasztalatai azonban megtanították rá a gazdát, hogy ennél sokkal fontosabb maga az ár, melyen főtermékünk, a buza, értékesíthető.

Akarva, nem akarva, rá kell jutnunk arra a meggyőződésre, hogy bizony az esőn és napfényen kívül vannak egyéb tényezők is, a melyek a termékek árát, vele a gazda emelkedését vagy bukását idézik elő. A szívós munka, a termelés fokozása nagyon szép dolog, de hát közántsem elégséges arra, hogy a jövedelem szaporodását vonja maga után. A piacok árai döntenek sorsunk fölött és ezeket az árakat rajtunk kívül álló faktorok állapítják meg.

Csodálatos jelenséget tapasztalunk azonban. A nemzetgazdasági függetlenségét hangoztatva

teszünk meg mindent a nagyipar érdekében, az azonban, hogy mezőgazdaságunk és vele együtt a nép millióinak függetlensége az új viszonyok nyomása alatt jámbor óhajtsá csekélyül, csodálatosképpen nem zavarja álmaink nyugalmát.

Az árak hanyatlása folytonos és — ugy látszik — föl nem is tartóztatható. A buza métermázsája a fővárosban 21 év előtt majdnem elérte a lizenőt forintot, ma pedig hét frt 20—30 kr; az oláh és szerb buzának ára azonban alig haladja meg az öt forintot. Mindennek oka, böles férfiak véleménye szerint, a túltermelés. A régi iskola tanai szerint a buza ára határozta meg a lisztét. A liszté a kenyéret, melyet belőle készítettek. Mindez igaznak látszik ma is; ámde csak látszik. És ez a látszat nem felel meg a valóságnak. Ha igaz volna, akkor a hanyatló buzaár mellett ugyanoly arányban kellene hanyatlani a liszt és kenyér árának is. De bizony ez nincs így!

A hivatalos adatok azt mutatják, hogy még 20—21 évvel ezelőtt a 0-ás liszt átlagára métermázsánként 27—28 frt volt, ma 12—13 frt. Itt tehát még nem volna baj. Az árhanyatlás ezen finom lisztfajtáról arányban van a buza árának hanyatlásával. Azonban azok a kevésbé finom lisztfajták, melyek a nagy fogyasztásnak tárgyát képezik, 20 év alatt korántsem mutatnak ily nagymérvű hanyatlást, a kenyér pedig, árát veszítve, mit sem változott.

Husz évvel ezelőtt a 8-as számú liszt átlagára 10—11 frt volt; 1891-ben 12—13 frt. Hasonló csekély az árhanyatlás a többi kenyérlisztnél is. A kenyérnél jóformán semmi, mert hiszen a zsemle ma is két krajczár, legfőlebb kisebbé lett, mint volt, de növekedni nem szándékozik.

Ebből tehát levonhatjuk azt a következtetést, hogy a hanyatlás árát a gazda fizeti meg. A molnár és pék eléggé jól van a mai viszonyok között. Itt természetesen nem gondolunk a kicsi vidéki molnárokra, hanem azokra a nagy érdekszövetségben álló malmokra, melyek a lisztnek és buzának árát megállapítják. De nem lehet elvitatni azt sem, hogy a problema megoldása nehéz. Ha azonban akadnak bátor és elszánt férfiak, a kik oda mernek állni a kormányrudhoz, méltán megkövetelheti tőlük a gazdaosztály, hogy meg tudjanak birkózni még a legnehezebb föladataikkal is. Mert ha nem: akkor egyszerűen nem bírnak azzal a kvalifikációval, melyet tőlük megkövetelni jogukban áll.

Szerkesztői üzenetek.

P S Alsó-Lindevize. Szíves érdeklődését köszönjük. Élünk egyszerűen, unalmasan, mint kisvárosban szokás. A fürdői leveleket vártuk, de hiába vártuk. Most már nem a leveleket várjuk, hanem magát a főmunkatárs utat, mert igen igen fontos dolgok kerülnek legközelebb szőnyegre, olyanok, a melyek iránt tudjuk, melegen érdeklődik. Esőnk hat hét óta nem volt. De van olyan forrás, akárcsak a lindevizek pokróczok között. Szíves üdvözlét a viszontlátásig.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:
F e h é r G á b o r.

4082.
1894.

Hirdetmény.

A folyó 1894. évre a tőkekamat adó a kir. pénzügyigazgatóság által megállapítottván,

a kivetési lajstromról a följóirt naptól számított 8 napra közszemlére kitétetett.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kirovott tőkekamat adót az adóügyi jegyzői hivatalban a kitűzött határidő alatt a hivatalos órákban megtekinteni és netalánni felszöllamlásaikat megtenni szabadságában áll.

H.-Szoboszló, 1894. aug. 4.

Láttam:
Kovács Gyula,
polgármester.

Meghívás a tanszerkiállításra.

Debreczen, 1894. augusztus 1.

Folyó hó 18-tól szeptember 2-áig Debreczenben

**ORSZÁGOS
Tanszer-Kiállítás**

fog tartatni, melyen én is 27 különféle többszörösen kitüntetett eredeti Singer varrógépet és a helybeli női ipariskola kívánsága folytán egy idegen gyártmányu kötő és tambourirozó gépet és azokon készült több rendbeli mintákat fogok kiállítani.

Ezen eredeti gépek, melyek kizárólag a hírneves Singer társulat gyártmányai, nagyon különbözök és a forgalomban nem mindennap láthatók, minélfogva bátorodom becses figyelmét e kedvező alkalomra még azért is felhívni, mert a kiállítás általában nagyon sok és szép látni valót nyújtand, úgy, hogy a tisztelt látogatók az ide utazás csekély költségét és fáradságát nem fogják sajnálhatni.

A gépek a debreczeni Kereskedelmi Akadémia palota II. emeletén láthatók, mire b. figyelmét külön is felhívni szükségesnek találom.

kiváló tisztelettel
Neidlinger G.

1871
1894 áús.

Hirdetmény.

A néh. Tury Albert hagyatékához leltározott ingóságok (butorok, képek, szőnyegek, függönyök, könyvek stb). **folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen** azonnali készpénzfizetés mellett a helyszínén I-ső tízed 2-ik szám alatt el fognak adatni.

H.-Szoboszló, 1894. aug. 10.

Fehér Gábor,
árvaszéki kiküldött.

892/1894. sz.

Hirdetmény.

H.-Szoboszló város 5/302. 1889. k. gy. sz. alatt tartatott és 102/3228. sz. alatt jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendelete a szalmának és szálas takarmáynak a község belsőségein felhalmozását szigoruan eltiltja, csupán az van megengedve, hogy 400 ölnél nagyobb gazdasági udvarokban 2 lőerőre 10 szekérnyi takarmány vagy szalma azonban minden más gyulható tárgytól, kerítéstől épülettől legalább 15 méter távolságra; 400 ölnél kisebb gazdasági kertekben valamint a legalább 400 ölet tevő udvarokban 2 lőerőre 4 szekérnyi, az ennél kisebb udvarokban ugyancsak 2 lőerőre 2 szekérnyi takarmány vagy szalma, azonban amazok minden más gyulható tárgytól legalább 18, emezek pedig legalább 6 méter távolságra elhelyezve behordathassék.

Kalászos terményeknek a város területére cséplés, nyomtatás végett behordása olyképp korlátoztatik, hogy 400 ölnél nagyobb gazdasági kertekben 2 lőerőre 10 szekérnyi, 400 ölnél

kisebb udvarokban 2 lőerőre, 4 szekérnyi kalászos termény nyomtatható el, 400 ölnél kisebb területű udvarokban a cséplés és nyomtatás feltétlenül tilos.

A felhalmozott szalma és takarmány a rendőrség által esetleg karhatalommal is a takarmánykertekbe fog szállíttatni, a kik a rendőrség e tekintetbeni felhívásának nem engedelmeskednek, a takarmánynak a rendőri uton kívüli kiszállításán felül szigoruan meg is büntetnek.

Rakományhelyek (s lőterek) a városon kívül 3 helyen állíttatnak fel, nevezetesen: a Kocsor István gőzmalma mellett, a város majorja mellett és a kabai utszélen a legelőn.

Intézkedés tétel, hogy a rakománykertetek a szükséges kutakkal és csöszökkkel el legyenek látva.

Ezen kívül különösen felhivatik a lakosokat arra, hogy takarmány hordásnál, nyomtatásnál a legszigoruan tilva van dohányozni.

H.-Szoboszlón, 1894. július 21-én.

Látta:

Szivos Géza,
h polgármester.

Pénztáros István,
r kapitány

Siposs Sándor,

Szoboszló város mérnöke,
elvállalja a mérnöki szakba vágó összes munkálatokat,
különösen

épületek és hidak tervezését,
költségvetés készítését és ugy a leg-
egyszerűbb, — vályoghól készült, — mint a legnagyobb igé-
nyeknek megfelelő és a legkomplicáltabbaknak vállalat utján
leendő felépítését. Az épületek legzélszerűbb és legjutá-
nyosabb kivitelről a nagyerdemű közönséget úgy tíz évi
gyakorlata, mint ez idő alatt nyert számtalan elismerő okmányai

PLÓN GYULA

KÖNYVNYOMDÁJA

HAJDU-SZOBOSZLÓN.

Elvállal és pontosan teljesít minden a

nyomdászat körébe tartozó munkákat

ugymint:

városi és községi hivatalos nyomtatványok, esketési, eljegyzési
kártyákat, meghívókat és táncrendet, étlapot, számlák, árjegyzékek,
névjegyek, gyászlapok, kimutatások, takarékpénztári mérlegek,
hírlapok, folyóiratok, művek

bármily nagyságu falragaszok, ügyvédi és irodai nyomtatványok, ipari és kereskedelmi körlevelek, levélpa-
pirok és boritékok czégnomással, stb., stb.

gyorsan, izléses kiállításban és jutányos áron.